שמא כרבי עקיבא אתם אומרים שמטמאה את בועלה אמרו לו לא שמענו אמר להם כך פרשו חכמים ביבנה *לא שהתה כדי שתרד מן המטה ותדיח את פניה תוך זמן הוא זה וטמאין מספק ופטורין מקרבן וחייבין באשם תלוי שהתה כדי שתרד מן המטה ותדיח את פניה אחר הזמן הוא זה וכן כששהתה מעת לעת ומפקידה לפקידה ׳בועלה מטמא משום מגע ואינו מטמא משום בועל רבי עקיבא אומר אף מטמא משום בועל רבי יהודה בנו של רבן יוחנן בן זכאי אומר בעלה נכנס להיכל ומקטיר קטורת בשלמא לרב חסדא היינו דמטהרי רבנן אלא לרב אשי אמאי מטהרי רבנן וכי תימא דאין עד בידה האי עד בידה ואין עד בידה מבעי ליה קשיא: רבי יהודה בנו של רבן יוחנן בן זכאי אומר בעלה נכנס להיכל ומקטיר קטורת ותיפוק ליה דהוה נוגע במעת לעת שבנדה הוא דאמר כשמאי דאמר *כל הנשים דיין שעתן ותיפוק ליה דהוה בעל קרי בשלא גמר ביאתו: ומודים חכמים לרבי עקיבא ברואה כתם: אמר רב למפרע ורבי מאיר היא ושמואל אמר ׳מכאן ולהבא ורבנן היא מכאן ולהבא פשיטא מהו דתימא הואיל *ומעת לעת דרבנן וכתמים דרבנן מה מעת לעת לא מטמאה את בועלה אף כתמים לא מטמאה את בועלה קא משמע לן ואימא הכי נמי התם אין שור שחוט לפניך הכא יש שור שחוט לפניך וכן אמר ריש לקיש למפרע ורבי מאיר היא רבי יוחנן אמר מכאן ולהבא ורבנן היא:

מתני׳ *׳כל הנשים בחזקת טהרה לבעליהן ׳הבאין מן הדרך נשיהן להן בחזקת טהרה:

גמ׳ למה ליה למתני הבאין מן הדרך סד"א הני מילי היכא דאיתיה במתא דרמיא אנפשה ובדקה אבל היכא דליתא במתא דלא רמיא אנפשה לא קא משמע לן אמר ריש לקיש משום רבי יהודה נשיאה ׳והוא שבא ומצאה בתוך ימי עונתה אמר רב הונא ל"ש אלא שאין לה וסת אבל יש לה וסת אסור לשמש כלפי לייא אדרבה איפכא מסתברא אין לה וסת אימא חזאי יש לה וסת וסת קביע לה אלא אי איתמר הכי איתמר אמר רב הונא ׳ל"ש אלא שלא הגיע שעת וסתה אבל הגיע שעת וסתה אסורה קסבר *וסתות דאורייתא רבה בר בר חנה אמר אפילו הגיע שעת וסתה נמי מותרת קסבר ׳וסתות דרבנן רב אשי מתני הכי אמר רב הונא לא

שמא כר"ע אתם אומרים שמטמאה את בועלה. כל מעת לעת ואין לכם שיעור בדבר אלא מעת לעת: לא שמענו. את שיעורו וכר"א• לא סבירא לן: לא שהתה כדי שתרד. אלא כדי שתשני׳ ותבדוק ועדה במטה שמאין מספק דהיינו אחר אותיום כרב חסדא: שהתה כדי שתרד. דנפיש שיעוריה: אחר הזמן הוא זה. כלומר אחר אחר הוא זה: וכן מעת לעת. כלומר כשיעור הזה ומכאן ולהבא כל מעת לעת של בעילה אם בדקה ומצאתה טמאה בועלה מטמא משום נוגע במעת לעת בנדה טומאת ערב וספק מדרבנן לתלות ואינו מטמא משום בועל נדה טומאת שבעה ואפילו לתלות: נכנס להיכל. לקמן מפרש לה: בשלמא לרב חסדא. דאמר כדי שתרד אחר אחר הוא היינו דמטהרי רבנן: וכי תימא דאין עד בידה. דאמר שתרד הולכה להוסיף דהוה להו תרי שיעורי א"כ איבעי ליה למיתני ולפלוגי בין עד בידה לאין עד בידה דלא תיפוק חורבה מיניה דהשתא משמע דאפילו עד בידה דלא שהתה אלא כדי שתרד מטהרי רבנן ומדלא מפליג ש"מ דודאי מטהרי רבנן בכדי שתרד לחודיה: בשלא גמר ביאתו. ואפילו הכי לר"ע מטמאה את בועלה דהערלה בנדה כגמר ביאה דכתיב (ויקרא כ) את מקורה הערה אבל לענין קרי עד שיגמור: ור"מ היא. דמחמיר בכתמים כדאמר בפ"ק (לעיל ה.) ולקמן בפרק בא סימן (דף נב:): פשיטא. אמאי מודי הא בלמפרע פליגי לגבי מעת לעת ולא במכאן ולהבא: וכחכמים דרבנן. אפי׳ מכאן ולהבא: אין שור שחוט. דאמטול לא מוקי אלא קייג בעלמא הוא: הכא הרי שור שחוט לפניך. דבלפור לא נתעסקה ובשוק של טבחים לא עברה ומיום שלבשתו היא בספק זה: **מתני׳** כל הנשים בחזקת טהרה לבעליהן. בלא בדיקה שלא הוצרכה בדיקה אלא לעסוקה בטהרות: **גמ׳** בתוך ימי עונתה. ל׳ יום לראייה אבל לאחר ל׳ בעיא בדיקה הואיל וסתם נשים חזין לסוף עונה: לא שנו. דכי אתאה תוך ימי עונתה לא בעיא בדיקה: אלא שלא הגיע עת וסתה. בתוך אותן ימים שהיה בדרך כגון אשה שיש לה וסת ולא הגיע בתוך אותן הימים: אבל הגיע עת וסתה. קודם בואו מן הדרך: אסורה. דאורח בזמנו בא: דאורייתא. הלמ"מ דמוקמינן לה בטומאת ספק: וסתות דרבנן. הצריכוה חכמים לבדוק ביום וסתה שמא תראה ומיהו היכא דלא הוה בעיר ולא ידעינן אי בדקה אי לא בדקה לא מספקינן לה בטומאה:

לא

ו בס"ל: סתרים.

לא שהתה כדי שתרד מן המטה מטמאה את בועלה [וחייבת באשם תלוי] שהתה כדי שתרד כו׳ ר"ע אומר מטמאה בועלה • תימה אי ר"ע מודה ברישא כדמשמע דלא פליג אלא אסיפא א"כ סבר יש אם למסורת ובפ"ק דסנהדרין (דף ד׳) אית ליה לר"ע יש אם למקרא גבי רביעית דם הבא מבני מתים דקאמר נפשות קרינן וליכא למימר דהכא פליג נמי ברישא דהתנן פ׳ דם שחיטה (כריתות דף כב:) בחתיכה של קדש ובחתיכה של חולין אכל אחד את הראשונה ובא אחר ואכל את השניה זה מביא אשם תלוי וזה מביא אשם תלוי דברי ר"ע ולמאי חייב השני הא בשעה שאכל לא היו לפניו ב׳ חתיכות ולמאן דבעי ב׳ חתיכות פטור בכה"ג כדאמר התם בסוף פרקין ורבי נמי אית ליה בפ׳ ספק אכל (שם דף יח׳) היכא דאכל את הראשונה במזיד והשניה בשוגג דחייב אשם תלוי על השניה ורבי סבר בפ"ק דסנהדרין (דף ד׳) יש אם למקרא וי"ל דיש שום חילוק בין מקרא למסורת זה למקרא ומסורת דעלמא דחייא בר רב דבעי ב׳ חתיכות סבר דכ"ע סברי הכא דיש אם למקרא ורב אסי דפליג עליה סבר דכ"ע סברי יש אם למסורת *כמו שמוכיח (ב"מ דף כב:) גבי יותן דומיא דיתן ועוכר דומיא דעבר (פסחים דף ס:) ושני דומיא דעני (שם ט׳) וכבש דומיא דכבש (סוכה דף לג׳) והתם יש טעמא אחרינא והרע וכי פריך התם טובא לחייא בר רב ומשני ר"א היא דמחייב אשם תלוי על חלב טוי והא כמה תנאי פליגי במקרא ובמסורת ולמאי נקט טפי ר"א דשמותי הוא וגם המקשה וכי לא הוה ידע דטובא תנאי פליגי במקרא ובמסורת אלא כדפרישית ועוד י"ל דר"ע ורבי איירו דהראשון לא אכל כל החתיכה אלא חציה וכשאכל השניה היו עדיין ב׳ החתיכות לפניו וכענין זה מתרץ הירושלמי בהאשה רבה*: **האי** עד בידה ואין עד בידה מיבעי ליה • פרש"י דה"ל לפלוגי הכל בשהתה וקשה דלמאי מפליג בידה כאין עד בידה בין שהתה ללא שהתה ונראה לפרש דה"ל לפרושי בברייתא כאין עד בידה כיון דמתניתין איירי ביש עד בידה: **כשמאי** דאמר דיין שעתה • ומ"מ מודה שמאי בחד אחר דטמאה שבעה כיון דחייב אשם תלוי: **אמר** רב למפרע ור"מ היא • וא"ת דבפ"ק דיומא (דף ו׳) תנן מפרישין כ"ג מביתו ז׳ ימים שמא יבא על אשתו *ספק נדה וקאמר *כמאן כר"ע דאמר אף מטמאה את בועלה וקאמר רב חסדא ואמרי אפילו כרבנן וכחד אחר מודו דבועלה טמא ז׳ אמאי לא משני שמא תמצא כתם דהא מודים חכמים לר"ע ברואה כתם וי"ל משום שמואל דאמר הכא מכאן ולהבא ועוד י"ל דהיא תבדוק חלוקה קודם פרישתו ולא לא נטמא הכא קודם בדיקה וא"ת אמאי קאמר שמא תמצא אשתו ספק נדה לימא ודאי נדה אם תבדוק שיעור וסת סמוך לבעילה וי"ל דהא לא שכיחא: **הכי** איתמר לא שנו אלא שלא הגיע שעת וסתה • לא היה לו לחזור ממה שאמר תחלה לא שנו אלא שאין לה וסת דלמאי הוא דהיא בחזקת טהרה כדאמרינן בפ"ק (לעיל יב׳) כל לבעלה לא בעיא בדיקה אפילו אין לה וסת והיה יכול להוסיף ויש לה וסת נמי כשלא הגיע שעת וסתה כו׳ אלא מייתי הלשון שאמר תחלה בלא תוספת: **אפי׳** הגיע זמן וסתה מותרת • תימה היכי מותרת הא אמרינן בשבועות פ"ב (דף יח:) ולקמן פרק האשה (דף סג:) אזהרה לבני ישראל שיפרשו מנשותיהן סמוך לוסתן וי"ל כשהיתה אחר וסתה שבעה ימים שיטלה לטבול איירי דספק טבילה מוציא מידי ספק ראתה כהאי דר׳ יוחנן דבסמוך ולמ"ד וסתות דאורייתא אפילו שהתה כשיעור זמן טבילה אסורה דודאי ראתה חשבינן לה ומתוך כך יש לדקדק דס"ל לרבי יוחנן דבסמוך (א) וסתות דרבנן:

אפילו

נר מצוה

מב א מיי׳ פ"ט מהל׳ שגגות הל׳ ז:

מג ב ג מיי׳ פ"ג מהל׳ מטמאי משכב ומושב הלכה ט:

מד ד מיי׳ פ"ד מהל׳ איסורי ביאה הל׳ ט ופ"ד מהל׳ משכב ומושב הל׳ ז סמג לאוין קיא:

מה ה ו מיי׳ פ"ד מהל׳ איסורי ביאה הל׳ ט סמג שם:

מו ז מיי׳ שם הלכה ט ופי׳ כס"מ סמג שם טוש"ע י"ד סי׳ קפד סעיף יא:

מז ח מיי׳ פ"ג מהלכות משכב ומושב הל׳ טו

◆

מוסף רש"י

כל הנשים דיין שעתן. אם ראתה דם די לנו אם מטמאה תרומה וטהרות שנגעו בהן משעת ראייה ואילך, ולא אמרינן כי היכא דהשתא אישתכח דם בבית החיצון אף הוא בדקה נמי מקמי הכי הוה אישתכח וכותלי בית הרחם העמידוהו, וקיי"ל בפרק יוצא דופן (לקמן מ.) כל הנשים מטמאות בבית החיצון (לעיל ב.).

וסתות דאורייתא. אותה בדיקה שהצריכוה לאשה להבדק בשעת וסתה, דבר תורה הוא, הלכה למשה מסיני, דאורח בזמנו בא, ואם בא יום וסתה ולא בדקה מחזקינן לה טמאה (לעיל ט. ובפרש"י לקמן סג.).

וסתות דרבנן. דרבנן הוא דאצרכוה ואם לא בדקה טהורה (לקמן סג.).

[ועי׳ תוס׳ סוטה ו: ד"ה ר"מ ותוס׳ שם לב ד"ה כמת ובתוספות סנהדרין ד׳ ד"ה טלה ותוס׳ זבחים מ. ד"ה לא נצרכא]

◆

הגהות הב"ח

(א) תוס׳ ד"ה אפי׳ וכו׳ דבסמוך וסתות דרבנן נ"ב כלומר דהשתא דרבי יוחנן סבר ס"ל וסתות דרבנן וכדסבירא ליה לרב אליבא דר"י בר יצחק הכי נקטינן וכדכתבו התוס׳ בדף סג כרים ור"י בר יצחק וכן כתב באשר"י:

[שם ו׳]

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones